

SDP
SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA CRNE GORE

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE
PREDSJEDNIK SKUPŠTINE
g-din Ranko Krivokapić

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	11. 11. 2013. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	04-2/13-2
VEZA:	
EPA:	321xxv
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Podgorica, 11.11.2013. godine

Na osnovu člana 93 stav 1 Ustava Crne Gore, a u skladu sa članom 130 Poslovnika Skupštine Crne Gore podnosim **PREDLOG ZAKONA O ROKOVIMA IZMIRENJA NOVČANIH OBAVEZA**

mr Damir Šehović

ZAKON O ROKOVIMA IZMIRENJA NOVČANIH OBAVEZA

Član 1

Ovim zakonom uređuju se rokovi izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama između privrednih subjekata, odnosno između javnog sektora i privrednih subjekata, a u cilju sprječavanja kašnjenja u izmirenju novčanih obaveza.

Ovaj zakon ne primenjuje se u slučaju kada je protiv privrednog subjekta pokrenut stečajni postupak u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj.

Pojmovi

Član 2

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) **Komercijalne transakcije** su ugovorene transakcije između privrednih subjekata, odnosno između javnog sektora i privrednih subjekata, koje se odnose na isporuku roba i/ili pružanje usluga uz nadoknadu, uključujući investicione (građevinske) radove;
- 2) **Javni sektor** obuhvata direktne i indirektne korisnike budžetskih sredstava u smislu zakona kojim se uređuje budžetski sistem, odnosno organe i organizacije Crne Gore, organe i službe lokalne vlasti, pravosudne organe, budžetske fondove, mjesne zajednice, fondove i direkcije osnovane od strane lokalne vlasti koji se finansiraju iz javnih prihoda čija je namjena utvrđena posebnim zakonom, kao i ustanove osnovane od strane Crne Gore, odnosno lokalne vlasti, nad kojima osnivač, preko direktnih korisnika budžetskih sredstava, vrši zakonom utvrđena prava u pogledu upravljanja i finansiranja;
- 3) **Privredni subjekat** je privredno društvo i preduzetnik osnovan u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva, kao i javno preduzeće i ostala pravna lica osnovana u skladu sa posebnim zakonom;
- 4) **Novčana obaveza** je iznos ugovorene naknade za isporuku dobara i/ili pružanje usluga naveden u fakturi, ili drugom jednako vrijednom dokumentu koji prati promet roba i izvršenje usluga, uključujući direktne troškove nabavke (porezi, carine, takse i druge dažbine);
- 5) **Neblagovremeno izmirena novčana obaveza** je novčana obaveza javnog sektora, odnosno privrednog društva koja nije isplaćena privrednom subjektu u ugovorenom ili zakonom predviđenom roku;

- 6) **Kamata za neblagovremeno izmirenu novčanu obavezu** podrazumijeva kamatu na novčanu obavezu koja nije isplaćena u ugovorenom ili zakonom predviđenom roku u visini utvrđenoj zakonom kojim se uređuje zatezna kamata.

Rokovi za izmirenje novčanih obaveza između privrednih subjekata

Član 3

Rok izmirenja novčanih obaveza između privrednih subjekata je 30 dana od nastanka dužničko-povjerilačkog odnosa.

Dužničko-povjerilački odnos nastaje danom prijema robe, izvršenja usluge, odnosno danom prijema ili ovjere drugih dokumenata koje prate promet roba i izvršenje usluga.

Ugovorom je moguće utvrditi i drukčiji rok ispunjenja obaveze dužnika, ali on ne može biti duži od 60 dana.

Izuzetno od st. 1 i 3 ovog člana, ako su privredni subjekti razvrstani u kategoriju malo pravno lice, u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo, ugovorom se može predvidjeti rok za izmirenje novčanih obaveza koji je duži od roka predviđenog st. 1 i 4 ovog člana, a ne duže od 90 dana, pod uslovom da nije riječ o malom pravnom licu, koje je povezano sa srednjim ili velikim pravnim licem u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva.

Ako ugovorom između privrednih subjekata iz stava 3 ovog člana nije ugovoren rok za izmirenje novčanih obaveza, dužnik je dužan da bez prethodne opomene, izmiri novčanu obavezu u roku od 30 dana.

Rok za izmirenje novčanih obaveza iz st. 1 i 2 ovog člana počinje da teče:

- 1) od dana izadavanja fakture, odnosno drugog zahtjeva za plaćanje, u skladu sa ugovorom, povjerioca koji je ispunio svoju ugovornu obavezu, ili
- 2) od dana isteka roka za pregled predmeta obaveze ako je ugovorom ili zakonom predviđen određeni rok za takav pregled, a dužnik je primio račun ili drugi odgovarajući zahtjev za isplatu prije isteka tog roka, u skladu sa ugovorom.

Rok za pregled obaveza iz stava 7 tačka 2) ovog člana ne može biti duži od 30 dana od dana prijema robe ili izvršene usluge, osim ako je u izuzetno opravdanim slučajevima ugovoren duži rok.

Rokovi za izmirivanje novčanih obaveza između javnog sektora i privrednih subjekata

Član 4

Rok izmirenja novčanih obaveza između javnog sektora i privrednih subjekata je 30 dana od nastanka dužničko-povjerilačkog odnosa, a ugovorom je moguće utvrditi i drukčiji rok ispunjenja obaveze dužnika, ali on ne može biti duži od 60 dana.

Ako ugovorom između javnog sektora i privrednih subjekata nije ugovoren rok za izmirenje novčanih obaveza, dužnik je dužan da bez prethodne opomene, izmiri novčanu obavezu u roku do 30 dana na način predviđen članom 3 st. 5 i 6 ovog zakona.

Posljedice kašnjenja u ispunjenju novčane obaveze

Član 5

Ako dužnik zakasni sa ispunjenjem novčane obaveze, duguje povjeriocu bez ikakve opomene pored glavnice i kamatu za kašnjenje sa plaćanjem, pod uslovom da je povjerilac ispunio svoje ugovorne i zakonske obaveze.

Stopa zakonskih kamata na kašnjenje sa plaćanjem u poslovnim transakcijama jednaka je stopi zatezne kamate koja se utvđuje u skladu sa posebnim zakonom.

U poslovnim transakcijama između preduzetnika, moguće je ugovoriti drugu stopu kamata za kašnjenje sa plaćanjem, ali ne veću od stope zakonskih kamata za kašnjenje sa plaćanjem iz stava 2 ovog člana, a koja je vrijedila na dan sklapanja ugovora.

Ako su kamate ugovorene ali nije određena njihova stopa, obračunavaju se zakonske kamate za kašnjenje sa plaćanjem.

Posebna naknada za troškove prouzrokovane povjeriocu dužnikovim zakašnjenjem sa ispunjenjem novčane obaveze u poslovnim transakcijama

Član 6

U poslovnim transakcijama ako dužnik zakasni sa ispunjenjem novčane obaveze, povjerilac ima pravo, bez ikakve opomene, na posebnu naknadu u iznosu od 50 eura.

Povjerilac ima pravo na posebnu naknadu iz stava 1 ovoga člana bez obzira na to da li je pretrpio štetu zbog dužnikovog kašnjenja.

Odredbe st. 1 i 2 ovog člana ni na koji način ne umanjuju, ne ograničavaju niti isključuju pravo povjerioca na naknadu štete, troškove postupka prinudne naplate i ostala prava koja mu pripadaju zbog dužnikovog kašnjenja.

Ništavost pojedinih odredbi ugovora

Član 7

Ništava je odredba ugovora iz člana 3 i člana 4 ovog zakona, činidba ili praksa, kojom se isključuje, ograničava ili uslovljava pravo povjerioca na kamate za kašnjenje sa plaćanjem ili pravo povjerioca na posebnu naknadu iz člana 6 stav 1 ovog zakona.

Ništava je odredba ugovora iz člana 3 i člana 4 ovog zakona, činidba ili praksa, kojom se određuje datum prijema računa ili drugog odgovarajućeg zahtjeva za isplatu.

Ništava je odredba ugovora među preduzetnicima kojom je ugovoren rok ispunjenja novčane obaveze duži od 90 dana i odredba ugovora između preduzetnika i javnog sektora u kojem je javni sektor dužnik novčane obaveze kojom je ugovoren rok ispunjenja novčane obaveze duži od 60 dana.

Ništava je odredba ugovora između preduzetnika i javnog sektora u kojima je javni sektor dužnik novčane obaveze, kojom je ugovoren rok ispunjenja novčane obaveze duži od 30 dana, ako to nije objektivno opravdano posebnim značajem i prirodom ugovora.

Ništava je odredba ugovora među preduzetnicima kojom je ugovoren:

- 1) Rok ispunjenja novčane obaveze duži od 60 dana;
- 2) Rok za pregled predmeta obaveze duži od 30 dana, ako na temelju okolnosti slučaja, a posebno trgovačkih običaja i prirodi predmeta obaveze, proizlazi da je takvom ugovornom odredbom, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, prouzrokovana očigledna neravnopravnost u pravima i obavezama ugovornih strana na štetu povjerioca novčane obaveze;
- 3) Ništava je odredba ugovora između preduzetnika i javnog sektora u kojima je javni sektor dužnik novčane obaveze, kojom je ugovoren: rok ispunjenja novčane obaveze duži od 30 dana, odnosno rok za pregled predmeta obaveze duži od 30 dana, ako na osnovu okolnosti slučaja, a posebno trgovačkih običaja i prirodi predmeta obaveze, proizlazi da je takvom ugovornom odredbom, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, prouzrokovana očigledna neravnopravnost u pravima i obavezama ugovornih strana na štetu povjerioca novčane obaveze;
- 4) Ništava je odredba ugovora između preduzetnika i javnog sektora u kojima je javni sektor dužnik novčane obaveze, kojom je ugovorena drukčija stopa kamata od stope zakonskih kamata na kašnjenje sa plaćanjem.

Obročna otplata

Član 8

Ako se u poslovnim transakcijama između preduzetnika i preduzetnika i javnog sektora u kojima je javni sektor dužnik novčane obaveze, ugovori obročna otplata, odredbe ovog zakona o pravnim posljedicama iz člana 5 primjenjuju se na svaki obrok zasebno.

Nadzor

Član 9

Nadzor nad sprovođenjem odredbi ovog zakona između javnog sektora i privrednih subjekata vrši organ uprave nadležan za poslove utvrđivanja, naplate i kontrole poreza.

Način i postupak vršenja kontrole organa iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada Crne Gore.

Izvršenje dospjelih novčanih obaveza

Član 10

Danom primjene ovog zakona odgovorne osobe u javnom sektoru i privrednim subjektima dužne su da popišu dospjele neizmirene obaveze te da u roku od 90 dana izrade plan njihovog izmirenja i dostave ga organu uprave nadležnom za poslove utvrđivanja, naplate i kontrole poreza.

Kaznene odredbe

Član 11

Privredni subjekat koji ne izmiri novčane obaveze u rokovima utvrđenim ovim zakonom ili ne izvrši obavezu iz člana 8 ovog zakona, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom u visini od 5% do 10% iznosa neizmirene novčane obaveze, a u svakom slučaju novčana kazna ne može biti manja od 1000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u privrednom subjektu, odnosno javnom sektoru, novčanom kaznom od 500 do 2000 eura.

Zastarjelost

Član 12

Na zastarjelost potraživanja novčanih obaveza koja su predmet ovog zakona primjenjuju se odredbe zakona koji uređuje obligacione odnose u smislu zastarjelosti.

Prelazne i završne odredbe

Član 13

Podzakonski akt iz člana 7 ovog zakona donijeće se u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 14

Ovaj zakon primjenjuje se na ugovorne odnose koji su zaključeni nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Član 15

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se od 01. januara 2014. godine.

OBRAZLOŽENJE:

Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje Zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza sadržan je u odredbi člana 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je određeno da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

Razlozi za donošenje zakona

Osnovni ciljevi koji se usvajanjem Zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza žele postići su:

- Poboljšanje likvidnosti privrednih subjekata i povećanje brzine opticaja novca;
- Obeshrabrivanje kašnjenja u plaćanju;
- Eliminisanje ustaljene prakse „besplatnog kreditiranja“ pojedinih privrednih subjekata od strane dobavljača;
- Onemogućavanje ucjena dobavljača od strane pojedinih privrednih subjekata, posebno iz reda malih i srednjih preuzeća;
- Podsticane konkurentnosti privrede i sprječavanje gašenja preduzeća zbog problema sa naplatom potraživanja nastalog usled prisiljavanja na nerazumno duge rokove plaćanja;
- Omogućavanje potpune i efektivne primjene prava povjerioca koji se suočavaju sa kašnjenjima u plaćanju;
- Povećanje transparentnosti u poslovanju uz eliminisanje mogućih ucjena i eventualne korupcije kod naplate potraživanja od države;
- Usklađivanje sa propisima Evropske unije kao i najboljom međunarodnom praksom.

Nelikvidnost i nesolventnost privrednih subjekata je jedan od najizraženijih problema crnogorske ekonomije. Prema relevantnim podacima, međusobna potraživanja privrednika, ukupan dug kao i broj računa u blokadi konstantno rastu. U tom smislu ukupan dug na dan 30. septembar 2013. godine iznosi 420.967.030 eura. Na dan 30. septembar 2013. godine, od 54.119 pravnih lica i preduzetnika koji posluju u Crnoj Gori, od prilike svako četvrto ima blokiran račun, tačnije 12.449. Koncentracija dugova je takođe veoma visoka budući da samo deset najvećih dužnika, odnosno 0.08% ukupno evidentiranih dužnika, učestvuje u ukupnoj blokadi sa 22 %, što znači da ukupna njihova blokada iznosi 93.051.787 eura. U neprekidnoj blokadi do jedne godine je 2.166 preduzeća, čija blokada iznosi 39.970.484 eura, što je 9.49% od ukupnog iznosa blokade. Problem postaje još i veći ukoliko se ima u vidu činjenica da su ukupna dugovanja između privrednih subjekata značajno veća od pomenutih 420 miliona eura, budući da se taj podatak odnosi samo na dugove preduzeća kojima su sudski blokirani računi, zbog čega se moraju imati u vidu i ona preduzeća koja imaju značajne dugove, ali još uvijek nemaju blokirane račune.

O veličini problema sa kojima se privredni subjekti u Crnoj Gori zbog neuređenih rokova plaćanja i nesankcionisanja namjernih kašnjenja u plaćanjima najbolje svjedoči podatak iz studije USAID-a pod nazivom „Transponovanje Direktive 2011/7/E u propise Crne Gore“, koji

govori o tome da čak 62% preduzeća u Crnoj Gori koristi kredite u komercijanim transakcijama, odnosno posluju tako da kupuju robe i usluge putem kredita dobavljača. Odnosno, od ukupnog prometa ostvarenog u 2011. godini (5.8 milijardi eura), čak 1.3 milijardi eura otpada na besplatno kreditiranje od strane dobavljača, ili 1/5 ukupnog prometa! Ako dalje pođemo od pretpostavke da je prosječno kašnjenje na nivou regiona, kao i da je trećina ukupnog prometa uz docnji, dolazimo do podatka da su povjerioci u Crnoj Gori 2011. godine na godišnjem nivou samo po osnovu neobračunate kamate izgubili preko 4 miliona eura! Ako tome dodamo i čitav niz nefinansijskih troškova koji se ne mogu novčano izraziti, poput propuštenih mogućnosti, smanjene produktivnosti i slično, dolazimo do saznanja o razmjerama ukupnih troškova koji u Crnoj Gori nastaju zbog nepostojanja Zakona o rokovim aizmirenja novčanih obaveza.

Značajan problem nepoštovanja rokova plaćanja potvrđuje i čitav niz skorijih istraživanja sprovedenih u Crnoj Gori. U istraživanju Unije poslodavaca Crne Gore „Biznis barijere u poslovanju MSP“ na osnovu ankete 300 privrednih subjekata, kao najveći problem u poslovanju je naveden upravo problem naplate potraživanja! CEED je u 2011. godini u svom istraživanju utvrdio da je čak 58.9% malih i srednjih preduzeća istaklo problem naplate potraživanja kao veoma ograničavajući za njihov razvoj.

Uzroci pomenute nelikvidnosti dobrim dijelom potiču od nepoštovanja rokova plaćanja odnosno nametanja neprimjereno dugih rokova koji odstupaju od dobre prakse. Ovo je slučaj kako kod komercijalnih transakcija između privatnih subjekata, tako i kod transakcija između privatnog i javnog sektora, a što je sve skupa posledica zloupotrebe slobode ugovaranja rokova plaćanja. Do pomenute zloupotrebe dolazi zbog niske konkurencije u značajnom broju sektora, odnosno prevelike tržišne moći pojedinih privrednih subjekata, koji koriste tu poziciju da bi nametnuli duge rokove dobavljačima čime im značajno otežavaju poslovanje. To je posebno izraženo u sektoru prehrambene proizvodnje, kod koje je zakašnjelo plaćanje gotovo uobičajena praksa koju pojedini privredni subjekti koriste u cilju obezbjeđivanja besplatnih izvora finansiranja.

Dakle, da crnogorski proizvođači i mala i srednja preduzeća ne bi bila predmet konstantne ucjene od strane pojedinih neodgovornih veleprodaja koje zloupotrebaljavaju svoj dominantan položaj na tržištu, neophodno je zakonski urediti rokove plaćanja i namjerno kašnjenje u plaćanju. Zloupotrebe povlašćenog položaja od strane pojedinih nesavjesnih privrednih subjekata i nekih velikih trgovaca su evidentne i lako uočljive na malom crnogorskom tržištu. Isti ugovarajući izuzetno duge rokove plaćanja ucjenjuju ne samo svoje dobavljače, već i cjelokupno društvo, budući da predstavljaju generator nelikvidnosti koja se zahvaljujući njihovom neodgovornom ponašanju širi u koncentričnim krugovima, mahom među malim i srednjim preduzećima, čime im otežava, odnosno onemogućava, normalno poslovanje. Riječju, dugovi „guše“ posao posebno malim i srednjim preduzećima, koja nemaju dovoljno kapitala da izdrže duge rokove naplate potraživanja.

Sa druge strane, zakon je neophodan i da javni sektor ne bi predstavljao generator nelikvidnosti u privredi i da ne bi dodatno doprinio „gušenju ekonomije“, koja je i onako suočena sa ogromnom nelikvidnošću. Nedostatak finansijskih sredstava za adekvatno podsticanje privredne aktivnosti od strane države, odnosno nepostojanje potrebne kreditne podrške od strane države koja je od presudne važnosti u uslovima krize, kao i povećanje indirektnih poreza koje je nedavno izvršeno, predstavlja dodatan teret za privredu, i doprinosi produblivanju problema nelikvidnosti u Crnoj

Gori. Ako tome dodamo i nedostupnost adekvatne kreditne podrške od strane banaka, postaje jasno da sve prethodno pomenuto dodatno usložnjava problem nelikvidnosti i čini ga čak i težim, uz realan rizik da pomenute aktivnosti u situaciji posrtnja ekonomije mogu dodatno doprinijeti pogoršanju situacije.

Usvajanje Zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza je neophodno izvršiti i zbog usaglašavanja sa *acquis communautaire*, odnosno uslađivanja našeg nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije, s obzirom da se pitanje primjene Direktive 2011/7/EU javlja u okviru poglavlja 20 – Preduzetništvo i industrijska politika. Riječju, u cilju preciznijeg uređenja rokova plaćanja i sankcionisanja namjernog kašnjenja u plaćanju, neophodno je primijeniti Direktivu 2011/7/EU protiv kašnjenja u plaćanju koju je usvojila Evropska komisija 16. februara 2011. godine. Države članice Evropske unije, kao i one u našem najbližem okruženju, koje su se suočavale, a i danas se suočavaju sa sličnim problemima, našle su načina da uvedu red u sistem potraživanja na način što su donijeli konkretne zakonske propise za regulisanje pomenutih potraživanja.

Usvajanje Zakona bi uticalo na povećanje brzine opticaja novca, što je u situaciji izražene nelikvidnosti od presudne važnosti uzimajući u obzir zakonitost koja važi u monetarnoj ekonomiji a koja se odnosi na činjenicu da povećana brzina optcaja novca smanjuje potrebnu količinu novca u opticaju, kojeg očigledno nema u dovoljnim količinama u našem platnom prometu.

Takođe, ovim zakonom je propisana obaveza popisivanja svih dospjelih, a nepodmirenih potraživanja, kao i izradu plana njihovog podmirenja koji se mora dostaviti organu uprave nadležanom za poslove utvrđivanja, naplate i kontrole poreza. Na taj način će se dobiti evidenciju dugovanja i potraživanja među privrednim subjektima u Crnoj Gori i dobiti jasna slika o situaciji u privredi u ovom kontekstu, što je takođe veoma važno. S tim u vezi, objavljivanje spiska firmi koje su više od trideset dana u blokadi, ne može riješiti problem izražene nelikvidnosti u našem privrednom sistemu, nego samo doprinosi povećanju transparentnosti u poslovanju. Zbog toga neophodna prateća mjera za kojom država treba da posegne jeste usvajanje Zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza, jer bi to konačno predstavljao konkretan korak usmjeren u pravcu prevazilaženja ovog problema.

Na pomeute probleme nelikvidnosti su konstatno ukazivale i danas ukazuju asocijacije privrednika, poput Privredne komore, Unije poslodavaca i Montenegro biznis alijanse, koje u svojim relevantnim dokumentima ukazuju na potrebu definisanja rješenja problema dugovanja i potraživanja, na način što bi slijedeći praksu zemalja EU, trebalo usvojiti propis kojim bi se jasno definisali rokovi plaćanja između privrednih subjekata, kao i između privrednih subjekata i javnog sektora, čime bi se suzbila kašnjenja u plaćanju.

Zbog svega navedenog je evidentno da država ne smije stajati po strani i čekati da se problem nelikvidnosti privrede riješi sam od sebe. Potrebno je na bazi direktiva EU i regionalnih iskustava donijeti propise koji će pomoći rješavanju ovog problema i doprinijeti daljem privrednom razvoju, što je zapravo i cilj Zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza.

Usaglašenost sa evropskim zakonodavstvom i potvrđenim međunarodnim konvencijama

Evropski parlament i Evropski savjet je 16. februara 2011. godine su donijeli Direktivu o suzbijanju kašnjenja u plaćanju u komercijalnim transakcijama (2011/7). Direktiva u članu 3 predviđa rok plaćanja od 30 dana koji se može produžiti na najduže 60 dana, a članom 12 ostavljaju rok do 16. marta 2013. godine državama članicama da nacionalna zakonodavstva usklade sa ovom direktivom.

Objašnjenje osnovnih zakonskih rješenja

Članovima 1 i 2 utvrđuju se subjekti na koje se primjenjuje Zakon i definišu osnovni pojmovi.

Članovima 3 i 4 propisuju se rokovi izmirenja novčanih obaveza.

Članovima 5, 6, 7 i 8 se uređuje pitanje posljedica kašnjenja, troškova povjerioca uzrokovanih kašnjenjem dužnika, kao i pitanje ništavosti i obročne otplate.

Članom 9 propisuje se nadležnost organa uprave nadležnog za poslove utvrđivanja, naplate i kontrole poreza u sprovođenju ovog zakona.

Članom 10 propisuje se obaveza popisivanja svih dospjelih, a nepodmirenih potraživanja, kao i izrada plana njihovog podmirenja koji se mora dostaviti organu uprave nadležanom za poslove utvrđivanja, naplate i kontrole poreza.

Članom 11 propisane su kazne za kršenje ovog zakona.

Članom 12 propisan je rok zastarjelosti potraživanja novčanih obaveza.

Članovima 13, 14 i 15 definisani su rokovi za donošenje podzakonskih akata, kao i početak primjene ovog zakona.

Procjena fiskalnih sredstava za sprovođenje Zakona

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva u Budžetu Crne Gore.